

VUODEN 2026 TALOUSARVION LAADINTAOHJE

1 YLEISTÄ

Talousarvio on tärkein yksittäinen kunnan talouden ja toiminnan ohjauksen väline. Talousarvion laadintaohjeen on tarkoitus antaa konkreettisia ohjeita toimielimille talousarvion valmistelua varten. Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on ennen vuoden loppua hyväksyttävä talousarvio seuraavaa kalenterivuotta varten. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Vihdissä talousarviovuosi on ensimmäinen kolmevuotisesta taloussuunnitelmasta, joka on hyväksyttävä talousarvion yhteydessä. Investoinneista tehdään viisivuotissuunnitelma.

Vuoden 2026 talousarviovalmistelussa tulee kiinnittää huomiota talousarvion strategisiin linjauksiin, jotka nousevat valmisteilla olevasta Vihti 2033-kuntastrategiatyöstä sekä toimenpiteisiin, joihin erityisesti tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa kiinnittänyt huomiota nykyisen kuntastrategian toteutumisessa

2 VALMISTELUAIKATAULU JA -OHJEISTUS

Kunnanhallitus antaa talousarviolle laadintaohjeen ja kehyksen **16.6.2025**. Kehys rajaa lautakuntien sekä kunnanhallituksen toimintamenojen enimmäismäärät ja toimintatuottojen vähimmäismäärät ulkoisesti. Kehykset ovat toimintakatteen osalta sitovat. Toimielimien tulee laatia kunnanhallituksen antaman kehyksen puitteissa, palvelukeskuksien johtajien johdolla, ehdotukset talousarvioksi ja käsitellä ne asianomaisessa toimielimessä.

Talousarvion yhteydessä tulee laatia myös:

- taloussuunnitelma vuosille 2027–2028
- valtuuston strategiaa tavoitteita tukevat mitattavat toiminnalliset tavoitteet (teot, mittarit sekä lähtö- ja tavoitetasot, seurannan vastuhenkilöt/-tahot)
- käyttötalouden osan tekstit ja tunnusluvut (mm. yleisesittely, palvelutarve, nykyinen palvelujärjestelmä, palveluiden järjestämissuunnitelma)
- selvitys toimielimien investoinneista 2026–2030 ja niiden perustelut
- merkittävimmät toiminnan ja talouden onnistumiseen kohdistuvat riskit ja hallintakeinot

Näiden lisäksi talousarviossa huomioidaan sisäiset tulot ja sisäiset menot. Henkilöstöpalvelut valmistelevat talousarvioon kunnan koko henkilöstöä koskevan osuuden palvelukeskuksilta saatavan tiedon pohjalta.

Palvelukeskuksien tulee antaa hyväksyä lautakunnissa ja antaa talousarvioehdotuksensa tiedoksi **viimeistään 7. lokakuuta 2025** Ennen lautakuntien päätöksentekoa tulee kunnanjohtajan ja keskuksien käydä keskustelut valmisteilla olevista lautakuntaehdotuksista.

Lautakuntien hyväksyttyä talousarvioehdotuksensa, talousarvioehdotukset kootaan yhdeksi talousarvioehdotukseksi, josta laaditaan kunnanjohtajan johdolla tasapainotettu budjetti. Osana kunnanjohtajan budjetin laadintaan käydään keskuksien välillä kunnanjohtajan kanssa keskustelut **1.9 – 30.9.2025** Kunnanhallitus käsittelee kunnanjohtajan talousarvioehdotusta **27.10 – 29.10.2025** ja tekee talousarviosta ehdotuksen valtuustolle, joka tekee asiasta päätöksen marraskuussa **10.11.2025**.

PALKAT

Palvelukeskukset laativat vuoden 2026 henkilöstölistaukset ja toimittavat ne täydellisine palkka- ja työaikatietoineen osoitteeseen talouspalvelut@vihti.fi **viimeistään 12.6.2025 mennessä**. Talouspalvelut syöttävät tämän jälkeen vastaamansa keskuksen palkkatiedot budjetointiohjelmaan **12.6.2025 mennessä**. Palvelukeskuksien tulee tarkistaa syötetyt tiedot vielä budjetointiohjelmasta ja varmistaa tietojen oikeellisuus budjetointivaiheen aikana. Henkilöstöpalvelut lähettävät palkkajärjestelmästä ajettut nykyiset henkilöstötiedot keskuksiin erillisestä pyynnöstä. Palvelukeskuksien tulee huomioida henkilöstökulujen budjetoinnissa keskitetysti syötettyjen palkkatietojen lisäksi mahdolliset kokouspalkkiot ja tuntipalkat. Budjetointivaiheen aikana palvelukeskukset täyttävät vakanssilistan talousarvioesitykseen, jossa tulee huomioida uudet vakanssiesitykset

TIETOHALLINTOON JA -TEKNIikkaAN LIITTYVÄT KULUT

Keskukset käyvät palvelukeskuksien johtajien johdolla läpi seuraavan vuoden it-hankintatarpeensa ja toimittavat tiedon ja perustelut tietohallintopäällikölle ja talousjohtajalle **8.8.2025 mennessä**. It-tarpeiden kartoituksen jälkeen tietohallinnon ohjausryhmä (THOR) käsittelee ehdotetut it-hankinnat **elokuussa 2025**. THORin käsittelyssä priorisoidaan it-hankinnat tarpeellisuuden mukaan sekä arvioidaan henkilöstöresurssit hankkeiden toteuttamiseksi.

Tietohallinnon osalta varataan keskitetysti konsernipalveluihin määrärahat tietohallinnon asiantuntijapalveluihin ja kunnan yhteisten it-palvelujen (esim. Tieran infra- ja tukipalvelujen sekä tietoliikenneyhteyksien, ohjelmistolisenssien) järjestämiseen. Muuten it-budjetoinnissa lähtökohtana on omistajavastuu: se jonka tarkoituksia jokin tietojärjestelmä tai laite palvelee, vastaa hankintojen, ylläpidon, päivitysten ym. kustannuksista ja budjetoinnista. Keskuksien budjetoimia it-kustannuksia voivat olla esimerkiksi pääte- ja oheislaitteet, ohjelmistolisenssit, monitoimilaitteiden vuokrat tai muiden omaa toimialaa koskettavien it-laitteiden ja -palvelujen hankinnat. Keskuksien it-hankinnat tulee tehdä kunnan sopimustoimittajilta.

Vuotta 2026 koskevat it-hankintojen määrärahat tulee olla selvillä ja päätettynä asianomaisessa toimielimessä muiden talousarvioehdotusten tavoin **8.10.2025 mennessä**.

HANKINNAT

Keskukset käyvät palvelukeskuksien johtajien johdolla läpi seuraavan vuoden käyttötalouden hankintatarpeensa sekä mahdolliset uudet investointikohteiden tarvittavat hankintatarpeet ja toimittavat tiedoksi sähköpostitse hankintapalveluille **1.10.2025 mennessä**.

Vuotta 2026 koskevat hankintojen määrärahat tulee olla selvillä ja päätettynä asianomaisessa toimielimessä muiden talousarvioehdotusten tavoin **7.10.2025 mennessä**.

SISÄINEN LASKUTUS

Sisäisten erien laskennasta vastaavat tilapalvelut ja ateria- ja puhdistuspalvelut. Sisäisten erien laskennan osalta tiedot tulee toimittaa talouspalveluihin **25.6.2025 mennessä**. Sisäisten laskutusperiaatteiden laadinnassa tulisi kiinnittää huomiota siihen, että laskutusperiaatteet sidotaan tasausmenettelyin toteutuneisiin kustannuksiin. **Lisäksi periaatteista on hyvä keskustella avoimesti keskuksien välillä, jotta mahdollisia väärinymmärryksiä ei synny.** Sisäisen laskutuksen erät tulee olla syötettynä budjetointiohjelmaan viimeistään **1.8.2025 mennessä**.

INVESTOINNIT

Laskennallinen investointiraami koko kunnan investointimenoille vuodelle 2026 on **18,8 milj. euroa**. Kehyksen vuosikatteella ja investointiraamilla arvioituna rahoitusjäämä on negatiivinen noin 10 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaa, että rahoitusjäämä on katettava joko kunnan kassavaroin tai vieraalla pääomalla.

Yli 10 000 alv 0 % euron hankintoja, jotka tuottavat kunnalle tuloa tai ovat palvelutuotannon käytössä useamman tilikauden ajan, pidetään investointeina. Investointihankkeet käsitellään erikseen käyttötaloudesta. 10 000 euron hankintaraja perustuu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelmanmukaisista poistoista. Ohjeen mukaan kunta voi kirjata hyödykkeestä aiheutuneen menon tilikauden kuluksi, mikäli hankintameno ennen rahoitusosuuden vähentämistä alittaa enintään 10 000 euroa (pienhankinta), eikä kirjaustavalla ole olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudellisesta asemasta annettavaan kuvaan.

Irtaimen käyttöomaisuuden liittyvien investointien hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta yli 10 000 euroa. Jos hyödyke koostuu useasta eri komponentista, joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää hintarajan, niin sitä pidetään myös investointina. Tällaisia voi olla esimerkiksi kerralla hankittava hyödykeryhmä (mm. atk-laitteet) tai ensikertainen kalustaminen. Investointikohde ei

kuitenkaan voi olla yhdistelmä useasta eri hyödykkeestä, jotka koskevat useita toimipisteitä (esimerkiksi usean eri koulun teknisen työn parantaminen). Poikkeuksen tekee kuitenkin, jos hankittava kohde on selkeä yksilöitävä hyödykeryhmä ja hyödykkeet hankitaan yhteisellä hankintapäätöksellä, joka kohdistuu useaan toimipisteeseen, joista yksi toimipiste on selvästi suurempi kuin muut.

Investointitiedot syötetään suoraan myös budjetointijärjestelmään. **Budjetointijärjestelmään syöttö edellyttää laskentatunnisteiden avaamisen, jonka takia uusista investoinneista on tärkeää saada tieto osoitteeseen talouspalvelut@vihti.fi.** Investointihankkeissa on esitettävä perustelujen lisäksi mahdollisuudet valtionavustuksiin tai muihin vastaaviin tukiin. Tarveselvityksestä on käytävä ilmi investoinnin tarkoitus/tarve sekä kuvaus siitä tavoitellaanko investoinnilla palvelutuotannon määrän lisäystä, palvelukyvyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Lisäksi tarveselvityksestä on käytävä ilmi hankkeen kokonaiskustannus sekä arvio hankkeen toteutuksen myötä saatavasta euromääräisestä hyödyistä.

Investointien realistisuutta tarkastellaan suunnittelu- ja toteutusresurssien investointiryhmässä, joka jaksoittaa investointihankkeet taloussuunnittelukaudelle. Keskukset toimittavat toimitelmissä hyväksytyt investoinnit talouspalveluihin. Muut irtaimeen omaiseen liittyvät investoinnit toimialat toimittavat vastaavineen selvityksineen lautakuntakäsittelyn jälkeen suoraan talouspalveluihin **5.10.2025 mennessä**. Tämän jälkeen kunnanjohtaja käy keskuksien kanssa läpi hyväksytyt investoinnit ja niitä käsitellään kunnan johtoryhmässä **7.10.2025** ennen kuin ne viedään kunnanjohtajan budjettiesityksenä kunnanhallitukseen.

KUNTAKONSERNIN TALOUSSUUNNITELMAN KOKOAMINEN

Kuntakonsernin tytäryhteisöt toimittavat kunnanhallitukselle taloussuunnitelmaa koskevat esityksensä **15.10.2025** mennessä. Esityksien tulee sisältää:

- toiminnan ja talouden tavoitteet vuodelle 2026
 - myös toiminnallisia tavoitteita tulee käyttää
- alustava tulos- ja rahoituslaskelma vuodelle 2026
- selvitykset vuoden 2026 investoinneista ja lainatarpeesta. Samoin tulee esittää selvitykset toiminnan merkittävistä muutoksista.
- kuvaus talouden ja toiminnan muutoksista 2026-2027 sekä muut tarvittavat tiedot
- merkittävimmät toiminnan ja talouden onnistumiseen kohdistuvat riskit ja hallintakeinot 2026

Hyvän lopputuloksen ja sitoutumisen aikaansaamiseksi on tärkeää, että tavoiteasettelu lähtee alkuun tytäryhteisön hallituksesta ja toimivasta johdosta. Annettu aikataulu on kunnan taloussuunnitelman kannalta ehdottoman sitova, tämän jälkeen tehdyt esitykset eivät ehdi mukaan kunnanhallituksen käsittelyyn. Esitykset toimitetaan ensisijaisesti sähköpostin liitetiedostoina.

Talousjohtaja valmistelee tytäryhtiöille yhtenäisen täyttöpohjan, jonka hän välittää tytäryhtiöiden valvontahenkilöille ja yhtiön johdolle.

3 LÄHTÖKOHTATIEDOT

Vuoden 2026 talousarviokehys on palvelukeskusten esitysten jälkeen alijäämäinen. Raamissa on lähdetty tavoittelemaan nollatulosta yli- ja alijäämän osalta. Tämän takia talousarviokehukseen on tehty tasapainotettu kehystavoite lautakunnille. "Tasapainotus on laskettu yhdistämällä kaksi tekijää: 80 % painoarvolla palvelukeskuksen omat raamiin esitetyt nettovaikutukset ja 20 % painoarvolla koko kunnan palvelukeskuksen toimintakulut.

Yleisesti kuntatalouden tilanne on heikentynyt vuodesta 2024 lähtien. Tulojen ja menojen epätasapaino syvenee lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksiin tehtyjen leikkausten takia. Keväällä 2025 hyväksytty uusi kunta-alan palkkaratkaisu (1.5.2025–29.2.2028) nostaa sopimuskaudella yhteensä palkkoja 7,37 prosenttia.

Talousarviokehyksessä on huomioitu merkittäviä muutoksia mm. Sote- ja pelakiinteistöt eivät saa enää olla kunnan taseessa vuodesta 2026 alkaen. Tämä tarkoittaa Vihdin osalta toimintakulujen alenemaa näiden kiinteistöjen osalta, mutta toimintatuottojen alenemista. Lisäksi on huomioitu kunta-alan uusi sopimusratkaisu. Raamissa ei ole huomioitu vuoden 2025 tasopalkkamallista aiheutuvia lisäkustannuksia. Näiden osalta tehdään tarvittavasti kehyspäivitys ennen syyskuuta

Valtionosuudet ja verotulot on arvioitu Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön esittämien esitettyjen arvioiden perusteella. Kasvava työttömyys tuo kustannuspaineita kuntatalouteen ja työmarkkinatuen kuntaosuudessakin ennakoitaan merkittävää kasvua vuodelle 2026.

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukauden taloussuunnitelman yhteydessä, päätetään yksilöidystä toimenpiteistä, joilla kattamaton alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vihdin kunnan taseessa on tilinpäätöksen 2024 jälkeen kumulatiivista ylijäämää noin 36,5 milj. Euroa. Vuoden 2025 muutettu talousarvio on niukasti alijäämäinen. Kehys on palvelukeskusten esitettyjen raamiesitysten perusteella alijäämäinen, mutta kehukseen tehtävä tasapainotustavoite tähtää nollatulokseen. On erityisen tärkeää, että palvelukeskukset pyrkivät pääsemään tavoitteeseen. Taloussuunnitelmat vuodet 2027 ja 2028 ennakoitaan olevan myös haastavia. Toimielinten tulee talousarvioesityksissään ottaa kantaa koko taloussuunnittelukaudelle eli käyttötalouden osalta vuosille 2025–2027 ja investointien osalta vuosille 2025–2029.

Syksyn 2025 aikana työstetään taloudentasapainotusohjelmaa VIRTAA ja näistä kumpuavat tasapainotukset on huomioitava taloussuunnitelma vuosilta. Tavoitteena on, että VIRTA-ohjelma hyväksytään vuosittain talousarvion yhteydessä.

ULKOISET TOIMINTATUOTOT JA TOIMINTAKULUT

Toimielimet käsittelevät budjettia laatiessaan omat myynti-, maksu- ja muut tulonsa sekä tekevät niihin mahdolliset tarkastukset tulojen lisäämiseksi. Hintojen tarkistuksessa tulee ottaa huomioon palvelutuotannon suoritemäärän muutokset ja kustannustason kasvu. Inflaation on kehityksessä arvioitu olevan vuonna 2026 2,0%.

Toimielimien tulee tarkastaa budjettia laatiessaan omat toimintakulunsa ja pyrkiä rajoittamaan niiden kasvua kaikilla mahdollisilla keinoilla laiminlyömättä kuitenkaan määräysten (lakien/asetusten) asettamia velvollisuuksia. Tulojen ja menojen arvioinnissa on suotavaa tarkastaa kahden edellisen vuoden budjettiluvut ja verrata toteutuneisiin lukuihin sekä mahdollisiin palvelutarpeiden muutoksiin. Tulot- ja menot on arvioitava mahdollisimman realistisesti peilaten edellisiin toteumiin ja tulevan vuoden kehitykseen niin, että vältetään sekä ali- että ylibudjetointi. Erityisesti päivitetyn kuntastrategian osalta on arvioita resurssien jakautuminen toimielimen alaisessa toiminnassa sekä kuvata strategisilla tavoitteilla ja määrärahoihin tehdyillä jaoilla, miten toiminta saadaan vastaamaan strategian tahtotilan mukaista toimintaa taloussuunnittelukaudella kunnanhallituksen antaman kehityksen puitteissa.

VIHDIN VESI

Vihdin vesihuoltolaitos toimii kirjanpidollisesti eriyttettynä taseyksikkönä. Sitovina erinä vuonna 2025 ovat peruspääoman korko, joka euromääräisenä on 393 000 euroa ja ylijäämätavoite vähintään 400 000 euroa.

4 TALOUSARVIOTIETOJEN SYÖTTÄMINEN

Euromääräiset käyttötalouden ja investointien talousarvioehdotukset syötetään tietokantaan budjetointiohjelmaa käyttäen **23.6.–1.10.2025**. Tiedot tulee syöttää vuosille 2025-2027 ja investointien osalta vuosille 2026-2030. Palvelukeskukset toimittavat listan käyttöoikeuksia tarvitsevista ihmisistä talouspalvelun sähköpostiosoitteeseen sekä avattavista uusista laskentatunnisteista vuodelle 2025 (esimerkiksi uudet investointikohteet). Ohjelman käyttöopastusta saa tarvittaessa talouspalveluista.

Budjetoinnin tukena on suositeltavaa käyttää aiempien vuosien tilitasolla olevia toteumatietoja, jotka ovat saatavissa kunnan intranetistä löytyvästä TANE-ohjelmasta, UDP-raportoinnista ja Raindance seurannasta sekä Kuntamaisemasta. Budjetointia tehtäessä tulee huomioida myös tiedossa olevat toimintaan kohdistuvat muutokset vuonna 2025, kustannustason muutos sekä mahdolliset muutokset kuntalaisille tuotettavissa palvelumäärissä. Budjetointiohjelmaan laadittava vuoden 2025 talousarvioehdotus ei saa ylittää kunnanhallituksen antamaa vuoden 2025 talousarviotaamia ulkoisen toimintakatteen osalta. Mikäli talousarviotaamista poiketaan, toimielimen on laadittava siitä kirjallinen selvitys kunnanhallitukselle talousarvioesityksessään.

AIKATAULU

Laadintaohjeen liitteenä (Liite 1) on esitetty koko kunnan talousarvioprosessin aikataulu. Toimielinten tulee aikatauluttaa tarkemmat omat aikataulut kyseisen aikataulupohjan perusteella.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja tarvittaessa antaa talousjohtaja Jere Laine sekä talouspalveluiden talousasiantuntijat

5 KEHYSRAAMI

Vihdin kunta	TP 2024	MTA2025	TAE 2025/3	KEHYS 2026	ERO-% TP2024/ Raami	ERO-% MTA2025/ Raami
Toimintatuotot	18 237 679	17 136 645	17 192 650	15 919 689	-12,7 %	-7,1 %
Myyntituotot	8 444 182	8 189 401	8 425 895	8 479 224	0,4 %	3,5 %
Maksutuotot	3 673 354	2 872 595	2 864 807	2 958 795	-19,5 %	3,0 %
Tuet ja avustukset	2 226 267	1 620 037	1 387 532	1 557 957	-30,0 %	-3,8 %
Muut toimintatuotot	3 893 876	4 454 612	4 514 416	2 923 713	-24,9 %	-34,4 %
Valmistus omaan käyttöön	364 205	372 692	403 475	432 692	18,8 %	16,1 %
	-90 365	-96 168	-96 564	-98 814		
Toimintakulut	953	798	259	910	9,3 %	2,8 %
	-56 789	-58 930	-58 428	-61 331		
Henkilöstökulut	457	396	280	149	8,0 %	4,1 %
	-19 093	-22 065	-22 166	-21 938		
Palvelujen ostot	343	850	659	897	14,9 %	-0,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 563 876	-9 633 795	-9 696 997	-9 652 214	0,9 %	0,2 %
Avustukset	-3 295 425	-3 963 400	-4 646 750	-4 563 400	38,5 %	15,1 %
Muut toimintakulut	-1 623 852	-1 575 357	-1 625 573	-1 329 251	-18,1 %	-15,6 %
	-71 764	-78 659	-78 968	-82 462		
Toimintakate	069	460	134	529	14,9 %	4,8 %
Verotulot	69 835 742	72 763 776	71 577 436	74 833 359	7,2 %	2,8 %
Kunnallisvero	57 808 218	60 500 500	59 516 330	62 160 375	7,5 %	2,7 %
Kiinteistövero	8 779 802	9 115 569	8 818 726	9 138 885	4,1 %	0,3 %
Yhteisövero	3 247 722	3 147 707	3 242 380	3 534 099	8,8 %	12,3 %
Valtionosuudet	18 068 737	18 845 747	18 958 016	17 296 963	-4,3 %	-8,2 %
Rahoitustuotot- ja kulut	-626 080	-1 488 484	-1 484 384	-788 015	25,9 %	-47,1 %
Korkotuotot	463 204	320 000	324 212	515 000	11,2 %	60,9 %
Muut rahoitustuotot	227 964	170 200	170 200	240 000	5,3 %	41,0 %
Korkokulut	-1 310 552	-1 579 654	-1 579 654	-1 533 015	17,0 %	-3,0 %
Muut rahoituskulut	-6 697	-399 030	-399 142	-10 000	49,3 %	-97,5 %
Vuosikate	15 514 331	11 461 579	10 082 934	8 879 778	-42,8 %	-22,5 %
	-10 988	-12 554	-11 796	-11 580		
Poistot	760	306	705	207	5,4 %	-7,8 %
Tilikauden tulos	4 525 571	-1 092 727	-1 713 771	-2 700 430	-110,4 %	147,1 %
Poistoeron muutos	-2 749 532	997 771	1 178 144	1 018 524	1215,9 %	2,1 %
Varausten muutos	1 675 158	0	0	0		
Tilikauden yli-/ alijäämä	3 451 197	-94 957	-535 627	-1 681 906	-110,4 %	1671,2 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	51 950	155 779	31 080	0	0
Toimintakulut	-62 049	-174 477	-146 988	0	0
Toimintakate	-10 099	-18 698	-115 908	0	0
TARKASTUSLAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-30 731	-35 057	-36 338	-44 105	0
Toimintakate	-30 731	-35 057	-36 338	-44 105	0
KUNNANHALLITUS, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	2 003 836	475 562	380 053	421 313	
Toimintakulut	-10 452 944	-6 779 496	-8 453 621	-8 930 502	-122 811
Toimintakate	-8 449 107	-6 303 935	-8 073 568	-8 509 189	-8 386 378
SIVISTYSLAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	4 455 808	4 058 674	3 765 207	3 765 207	
Toimintakulut	-48 269 277	-49 419 848	-50 035 442	-51 597 141	-447 089
Toimintakate	-43 813 468	-45 361 173	-46 270 234	-47 831 933	-47 384 844
HYVINVOINTILAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	266 697	680 134	592 156	568 965	
Toimintakulut	-2 634 095	-3 204 755	-3 075 278	-3 219 085	-118 796
Toimintakate	-2 367 398	-2 524 621	-2 483 122	-2 650 120	-2 531 324
ELINVOIMALAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	13 310 996	3 154 337	2 507 900	2 994 449	
Valmistus omaan käyttöön	0	152	0	0	
Toimintakulut	-3 168 412	-7 152 290	-11 149 412	-12 121 517	-162 075
Toimintakate	10 142 584	-3 997 801	-8 641 512	-9 127 068	-8 964 993
TEKNINEN LAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	8 409 542	9 181 128	9 365 249	7 774 755	
Valmistus omaan käyttöön	248 275	364 053	372 692	432 692	
Toimintakulut	-20 373 904	-22 307 320	-21 699 353	-21 211 302	-702 516
Toimintakate	-11 716 087	-12 762 140	-11 961 412	-13 003 856	-12 301 339
RAKENTAMIS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	356 605	532 066	495 000	395 000	
Toimintakulut	-1 269 493	-1 292 709	-1 572 366	-1 691 257	-128 619
Toimintakate	-912 889	-760 642	-1 077 366	-1 296 257	-1 167 638

KUNTA YHTEENSÄ, ulkoinen	TP2023	TP2024	MTA2025	KEHYS 2026	TASAPAINOTUS
Toimintatuotot	28 855 434	18 237 679	17 136 645	15 919 689	
Valmistus omaan käyttöön	248 275	364 205	372 692	432 692	
Toimintakulut	-86 260 905	-90 365 953	-96 168 798	-98 814 910	-1 681 906
Toimintakate	-57 157 194	-71 764 068	-78 659 460	-82 462 528	-80 780 623

LIITE 1

Talousarvion 2026 aikataulu

	Kuukausi Viikko	Huhtikuu				Toukokuu					Kesäkuu				Heinäkuu					Elokuu				Syyskuu				Lokakuu					Marraskuu				Joulukuu				Tammikuu				
		14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	
Toimenpide	Valmiina viimeistään																																												
Talousarvion laadintaohje ja kehys																																													
Lautakuntien kehyspohjat	11.4.																																												
Palvelukeskuksen merkisevät kehyspohjaan mitä asioita huomioitava talousarvioraamissa	28.5.																																												
Palvelukeskusten keskustelut kunnanjohtajan ja talousjohtajan kanssa kehykseen huomioitavista tekijöistä	26.5.																																												
Koko kunnan kehysluonnos valmiina	27.5.																																												
Kunnan johtoryhmä käy talousarvion ja kehysraamin laadintaohjeen lävitse	10.6.																																												
Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeen ja kehysraamin	16.6.																																												
Talousarvion valmistelu																																													
Palvelukeskukset voivat syöttää talousarviotietoja budjettiohjelmaan	23.6-1.10																																												
Kunnanjohtajan ja palvelukeskusten keskustelut lautakuntaesityksistä ennen lautakuntakäsittelyä	1.9-30.9																																												
Lautakunnat viimesitään käsitelleet talousarvioesityksensä	7.10.																																												
Lautakuntien talousarvioesitykset kootaan yhteen	7.10.																																												
Kunnanjohtajan tasapainotetun budjettiesityksen valmistelu	8.-17.10																																												
Palkat																																													
Palvelukeskukset tarkistavat vuoden 2026 henkilöstölistaukset	10.6.																																												
Talouspalvelut syöttävät palkkatiedot budjettiohjelmaan	12.6.																																												
Budjetointivaiheen aikana palvelukeskukset täyttävät vakanssilistan talousarvioesitykseen, jossa tulee huomioida uudet vakanssiesitykset	23.6-1.10																																												
Tietohallinto																																													
Palvelukeskukset käyvät seuraavan vuoden it-tarpeensa ja toimittavat tiedon ja perustelut tietohallintopäällikölle ja talousjohtajalle	8.8.																																												
IT-tarpeet käsitellään kunnan tiedohallinnan ohjausryhmässä (THOR)	8.8.																																												
Hankinnat																																													
Palvelukeskukset käyvät seuraavan vuoden käyttötalouden hankintatarpeensa ja toimittavat tiedon hankintapalveluille	1.10.																																												
Sisäinen laskutus ja erät																																													
Sisästen erien tiedot tulee toimittaa viimeistään talouspalveluihin	25.6.																																												
Sisäiset erät on syötetty budjettiohjelmaan viimeistään	1.8.																																												
Investoinnit ja hankinnat																																													
Tulevan vuoden uudet investointikohteet on ilmoitettava talouspalveluille avataviksi viimeistään	5.10.																																												
Kunnan johtoryhmä käy lävitse investointisuunnitelmat 2026-3030	7.10.																																												
Tytäryhtiöt																																													
Keskustelut omistajan asettamista tulostavoitteista ja toiminnallisista tavoitteista vuodelle 2026	1.-30.9																																												
Yhtiöt toimittaa taloussuunnitelmaa koskevat suunnitelmansa	15.10.																																												
Talousarvion käsittely																																													
Sivistyslautakunta	30.9.																																												
Tekninen lautakunta	17.9.																																												
Elinvoimalautakunta	7.10.																																												
Rakentamis- ja ympäristölautakunta	1.10.																																												
Hyvinvointilautakunta	18.9.																																												
Kunnanjohtajan tasapainotettu budjettiesitys	23.10.																																												
Kunnanhallitus	27.-29.10																																												
Kunnanvaltuusto	10.11.																																												
Talousarvion viestintä																																													
Talousarvion eteneminen raportoidaan kunnanhallitukselle ja mahdolliset kehyspäivitykset	18.8, 1.9 ja 6.10																																												
Henkilöstötilaisuus	23.10.																																												
Lehdistötilaisuus	23.10.																																												
Yhteistoimintaryhmä	27.10.																																												
Talousarvion toimenpiteiden jalkauttaminen																																													
Kunnanhallitus hyväksyy talousarvion täytäntöönpano-ohjeen	17.11.																																												
Lautakunnat ovat hyväksyneet vuoden 2026 käyttö-, hankinta- ja investointisuunnitelmat	31.1.																																												

Talulokossa on kuvattu koko kunnan talousarvion aikataulutus. Palvelukeskukset tekevät omat aikataulunsa tarkemmin tämän pohjalta.